

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Gården som arena for læring, omsorg, arbeid og utvikling

Linda Jolly, Seksjon for læring og lærerutdanning, NMBU
IPT konferanse i Bodø, 12.02.2015

IPT – en blomst med flere røtter

- Tradisjon – gårder har hatt plass til mange
- 4 H – bondegårdsferier og tilbud til barn
- Grønn omsorg – tilrettelagt sysselsetting og alternative skoledager
- Gårder som pedagogisk ressurs – skole+gård
 - «Hvordan kan vi skape håp, mot og ferdigheter hos barn for å gjøre dem i stand til å delta på en produktiv og konstruktiv måte i utformingen av sine omgivelser?»
- **Gårdsopplevelser Nord**

Gårder som arenaer for:

- **Læring** – knagger å henge fag på, erfaring og relasjoner, mestring, tilpassete oppgaver for alle.
- **Omsorg** – for dyr, planter, landskapet og mennesker
- **Arbeidserfaring** – mangfold av oppgaver, deltagelse, behov
- **Utvikling** – av stedet, av en selv, av forhold til andre

Mange som får glede av IPT

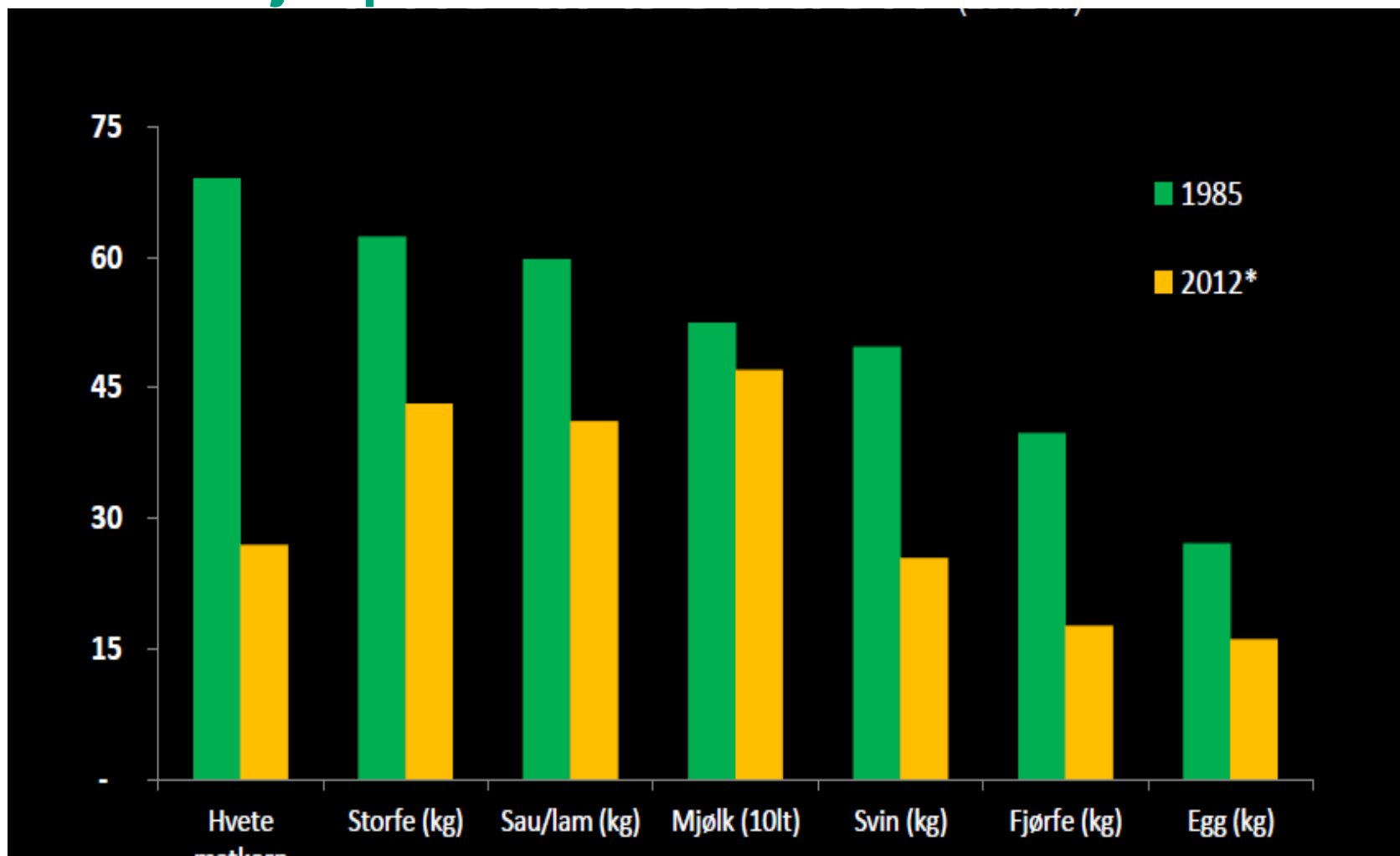
- Barnehager
- Skoler – allmenn pedagogikk og tilpasset
- SFO
- Barnevern
- Bondegårdsferier
- Bo og arbeidstilbud
- Arbeidsledige
- Psykiske lidende
- Eldre
- Flyktninger/innvandrere
- Kriminell omsorg/rus

Hånd i handske

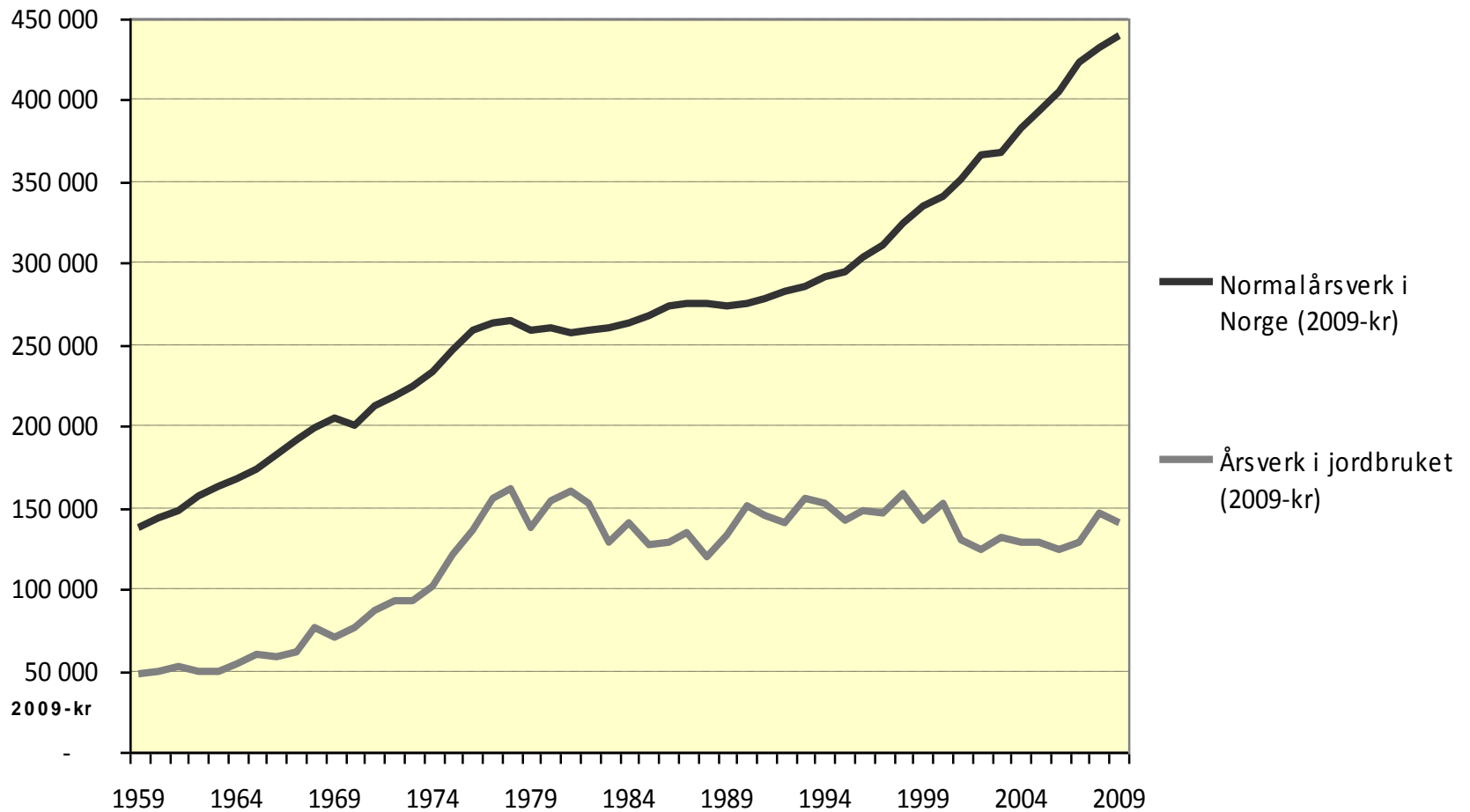
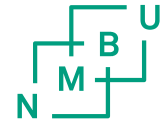

- Gården har naturressurer, dyr, oppgaver, bonden ++, men mangler hender og folk!
- Skolen og helse/terapi tiltak mangler naturressurene og mestringsoppgaver, men har mange hender!

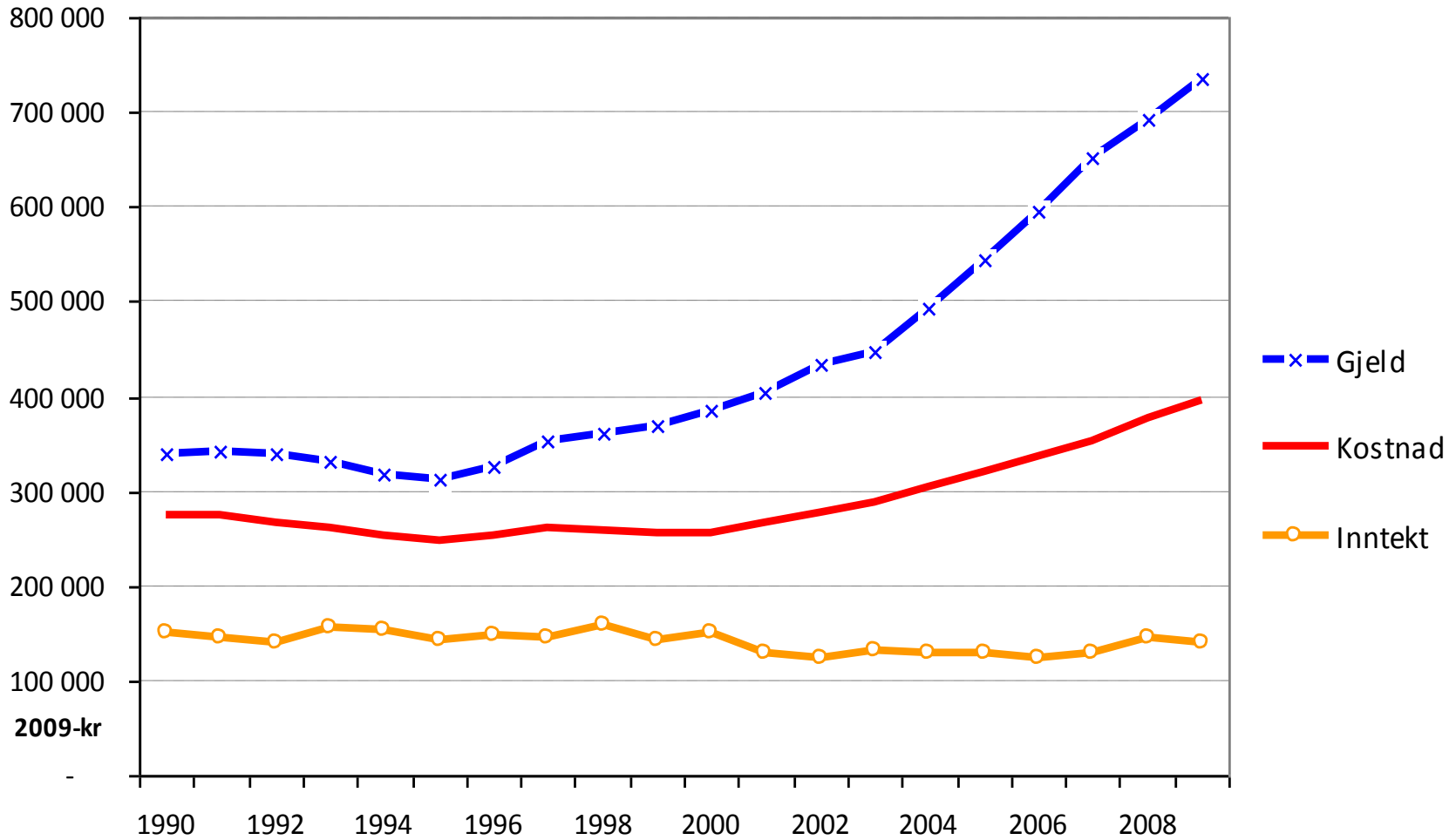
Start hjelp??

Inntektsutvikling årsvekst i 2009 kr

Inntekter, kostnader og gjeld i faste 2009-kr

Betaling i andre former

Hvordan kan vi bidra til de største utfordringer?

- Bevaring og kultivering av matjord – FNs år for matjord!
- Omlegging til en bærekraftig levestil
- Respekten for hendenes arbeid

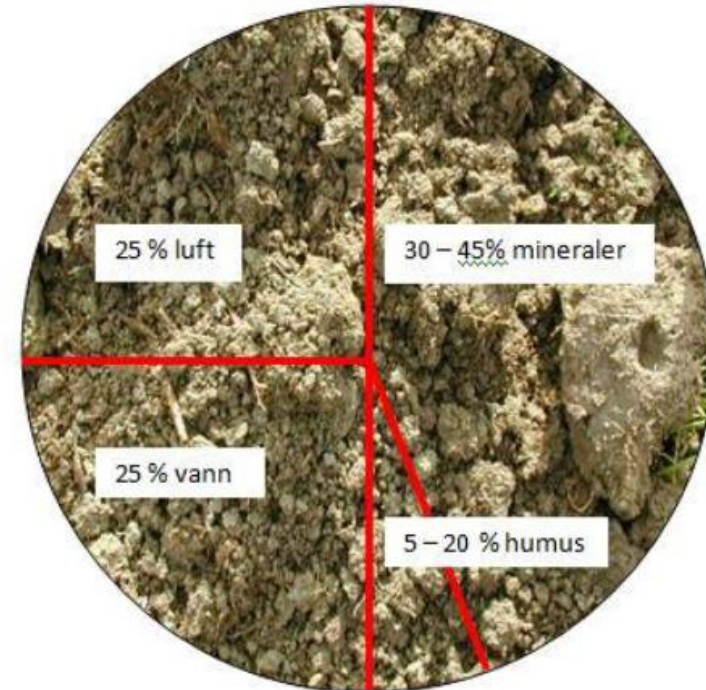
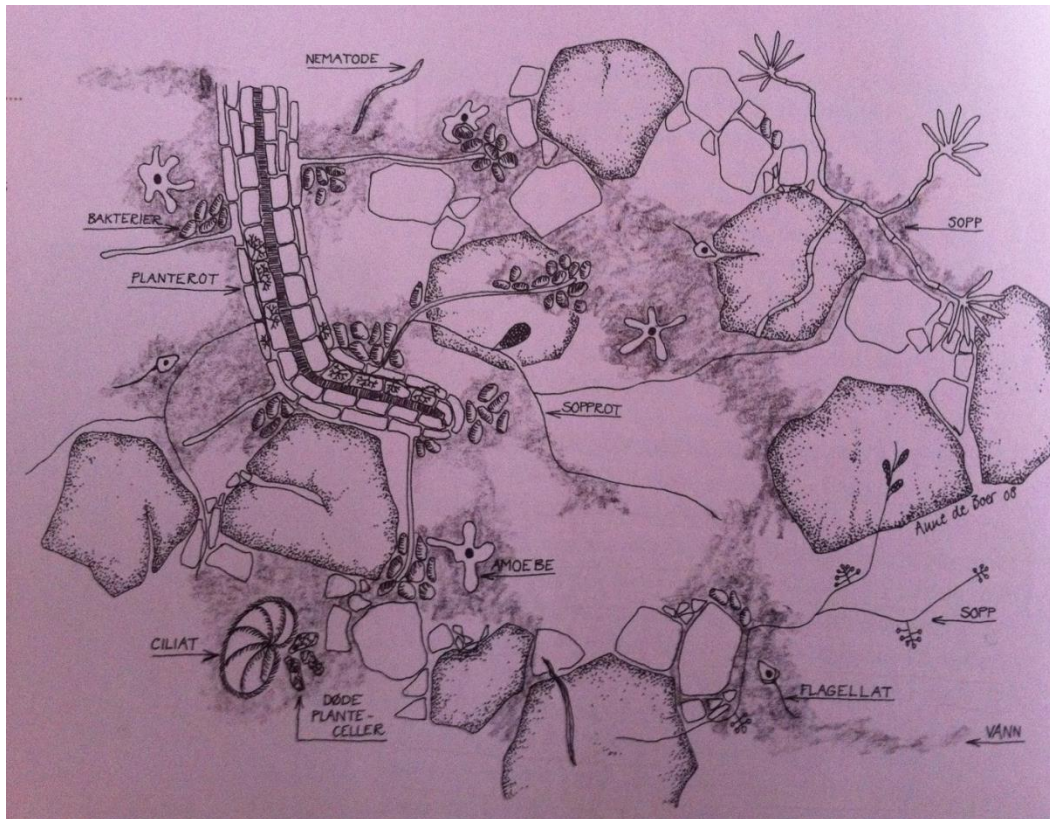
(Mat)jord i våre hender

Hvor mye matjord finnes på jorden?

- Omkring 1/32 del av jordens overflate er dyrkbar
www.farmland.org/Flash/appleEarth.html
- 15 milliarder daa delt på ca. 7 milliarder mennesker
.Dina 2000 kvadratmeter!
- Norge har 2,7 % dyrkbar jord (Danmark 58%)
- En begrenset og truet ressurs: Over en tredjedel av dyrkbar jord er blitt ufruktbar i løpet av de siste 40 år! (Utarming, pakking, erosjon, forurensing, saltinnhold) (siste tall – 44%)

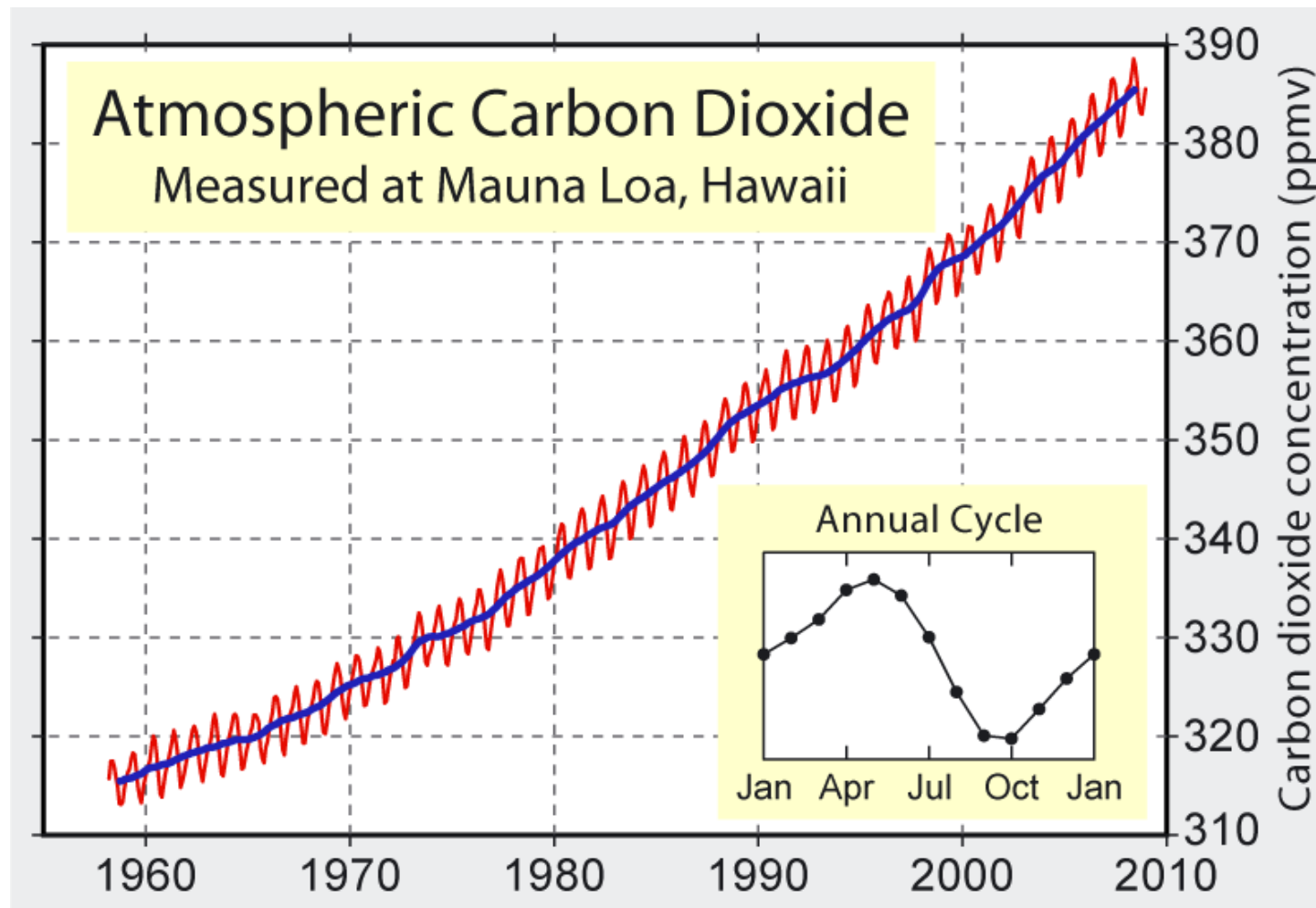
Hva er matjord?

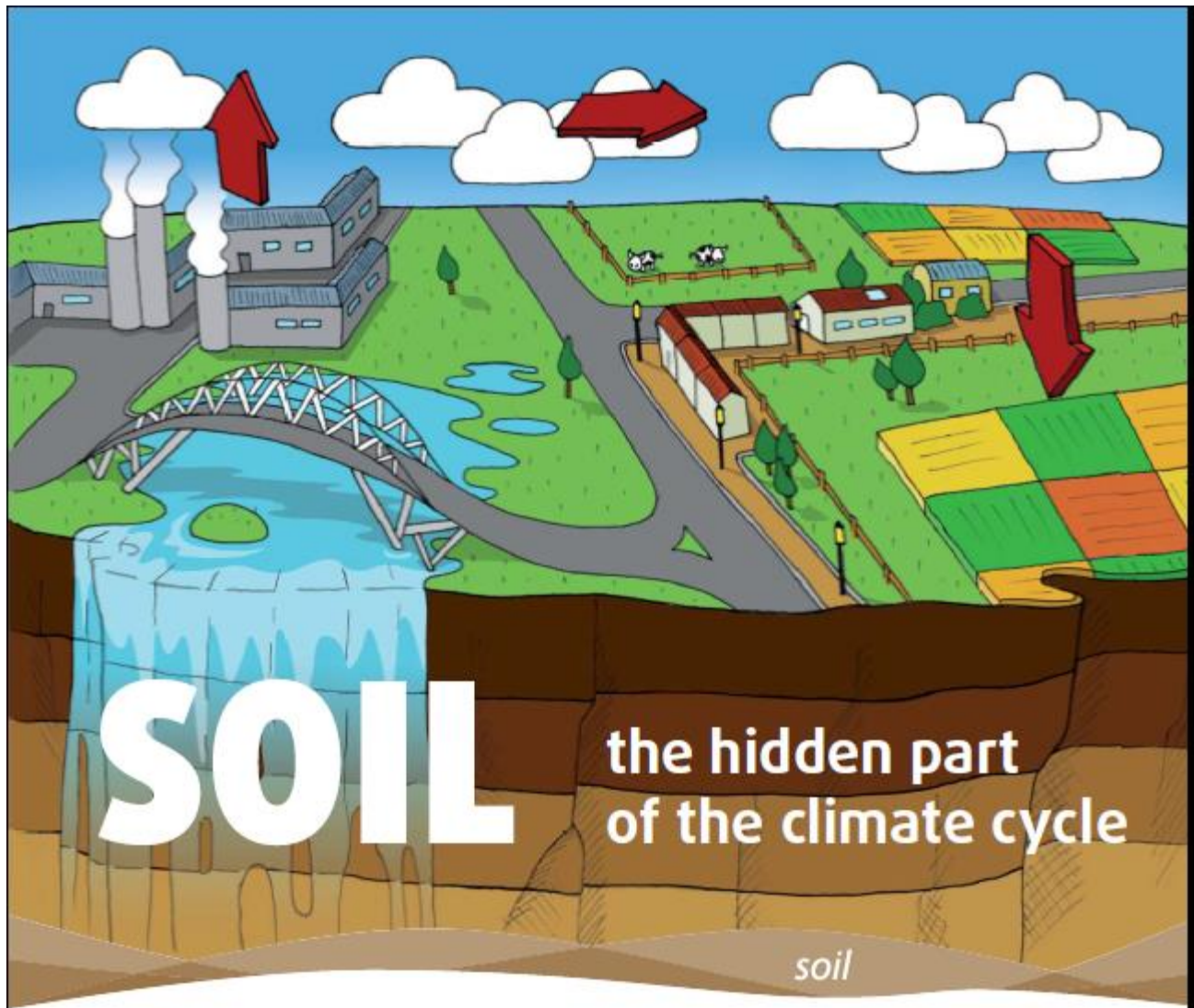

Levende matjord i dag?

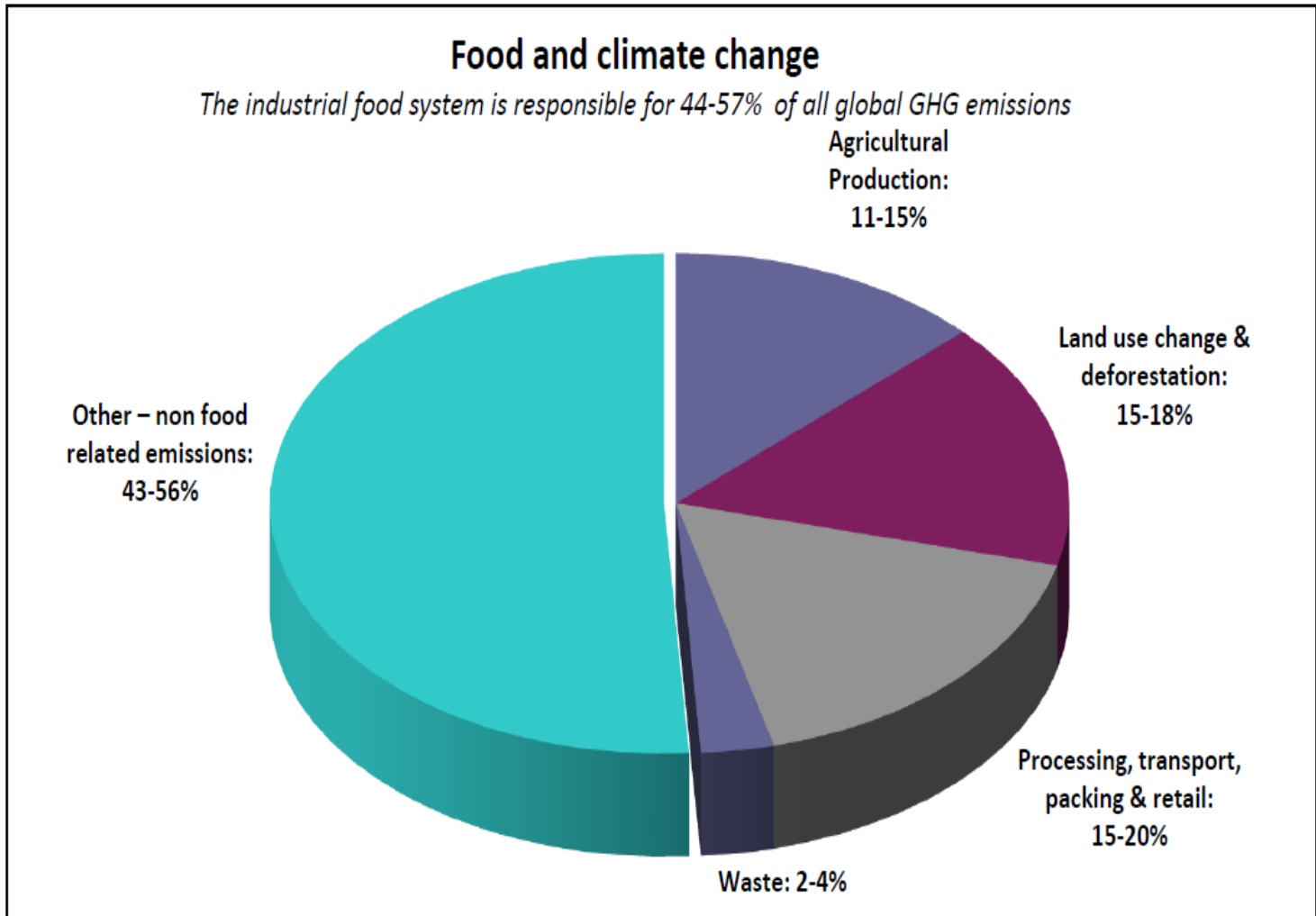
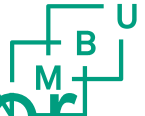

Hva har matjorden å gjøre med klima?

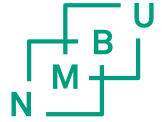
Matproduksjon og klimagasser

Løsning?

- Tilbakeførsel av mold til jorden
- Vekselbruk
- Lagre enorme mengder av CO₂ i matjorden
- Bieffekter: mindre pakking, bedre gryn struktur, mer luft bedre drenering, sterkere mot uttørking, binding av næringsstoffer og større avlinger

Hva er bærekraftig utvikling?

For samfunnet:

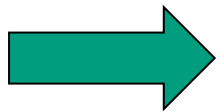
- Fornybare ressurser
- Kretsløpsprinsippet
- Tilpasset bruk av ressurser slik at livsgrunnlaget for fremtidige generasjoner blir bevart

For hver enkelte:

- Ansvar for eget forbruk
- Se seg selv i en større sammenheng
- Velge en livsstil som ivaretar egne og felles ressurser

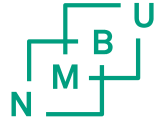
Læring for en bærekraftig utvikling?

- Kunnskap – om problemene? ...eller om alternativer?
- Holdninger – gjennom formaning? ...eller erfaring?
- Ferdigheter – gjennom hypotetisk problemløsning?... eller konkrete tiltak?

Læring er ikke anskaffelse av info/fakta om noe, men tilegnelse av et anlegg for å handle

(Learning is not the acquisition of information about, but a set of predispositions to act. Biesta og Bubeles 2003)

Min påstand...

Landbruk/hagebruk er en utmerket arena for ervervelse av anlegget for handling og læring for en bærekraftig utvikling

Ta tilbake respekten for hendenes arbeid!

Alle har noe å bidra med!

